KAIMIŅOS

Bauskā atklāj veloparku "Uzvara"

Ar sacensībām, priekšnesumiem un oficiālām uzrunām notikusi veloparka "Uzvara" atklāšana Bauskas novada Gailīšu pagasta Uzvaras ciemā. Pirms vairākiem gadiem rosinātā ideja par veloparka izbūvi īstenota. Projektam bijis daudz sponsoru, tādēļ sagaidot piemērotus laikapstākļus tiks pabeigti atlikušie darbi arī blakus esošajā atpūtas parka teritorijā, kur paredzēts uzstādīt papildu apgaismojumu, nelielu skatuvi, soliņus, un jūlijā tur organizēs lielu pasākumu, kurā, iespējams, dzirdēs Bauskas novada muzikālos grupējumus.

Izvietotas papildu tirdzniecības vietas

Jēkabpilī no maija līdz oktobrim Rīgas ielā 103B stāvlaukumā ir pieejamas papildu tirdzniecības vietas. Tās izvietotas teritorijā, kur iepriekš autovadītāji varēja novietot savus transportlīdzekļus, bet tagad to darīt ir liegts. Vietvara lūdz automašīnas novietot pretējā stāvlaukuma pusē un atgādina, ka no automašīnām tirgošanās nav atļauta. Līdz šim tirgotājiem bija pieejamas 14 atvērtā tipa tirgus nojumes, un šogad tirdziņš ir papildināts ar četriem mūsdienīgiem kioskiem.

Dabas filma Sēlijai

Radīta pirmā dabas filma, kas atspoguļo Sēlijas mazo celiņu ainavisko skaistumu visos četros gadalaikos un izceļ bioloģisko daudzveidību un dabas vērtības. Filma ir 45 minūtes gara, meditatīva, dabas un folkloras skaņām bagāta. Filmas veidotājs ir Jēkabpils novada iedzīvotājs Kaspars Sēlis, savukārt filmas skaņas celiņu veido gan Sēlijas folklora, gan dabas skaņas — putnu dziesmas, lietus un vēja šalkoņa. Filma ir izveidota kopienu sadarbības tīkla "Sēlijas salas" projekta "Pārvietojama mediju ekspozīcija "Sēlijas ceļi"" laikā. Projektā iegādāts arī pilns tehniskā aprīkojuma komplekts — ekrāns, dators, projektors, pamatīgas skandas labai putnu dziesmu sadzirdēšanai un pavisam kluss un ekoloģisks strāvas ģenerators.

Iespaidīgs mākslas darbs

Uz Līvānu novada Multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centra "Kvartāls" ēkas sienas tapis krāšņs mākslas darbs. Mākslinieks Dainis Rudens jeb Rudens Stencil sadarbībā ar Līvānu novada jauniešiem radīja iespaidīgu zīmējumu, kas ir aptuveni divarpus metru augstumā un 10 metru platumā. Dainis Rudens ir Latvijā atzīts mākslinieks ar plašu pieredzi grafiti mākslā. Šī projekta laikā 20% no zīmējuma tika radīti kopā ar Līvānu novada jauniešiem, dodot viņiem iespēju iepazīt mākslinieka radošo procesu un gūt vērtīgu pieredzi mākslas radīšanā.

(**www.bauskasdzive.lv**, **www.jekabpilslaiks.lv**)

Sākušās iedzīvotāju padomju vēlēšanas

Aizkrauklē un Jaunjelgavā piesakās tikai viens kandidāts

Piecos Aizkraukles novada pagastos — Bebros, Iršos, Sērenē, Sunākstē un Mazzalvē — sākusies iedzīvotāju padomju vēlēšana. Tā kā pietiekams kandidātu skaits pieteicies vēl sešās vietās, tad drīzumā vēlēšanas tiks izsludinātas arī tajos.

AGITA GRĪNVALDE-IRUKA

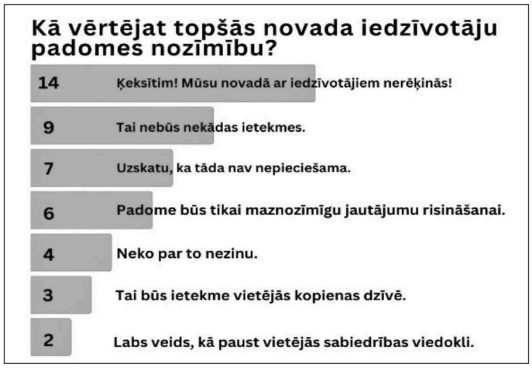

Aptauja no www.staburags.lv

Balsot var vienu reizi

Aizkraukles novada pašvaldības Komunikāciju nodaļas vadītāja vietniece Evija Vectirāne aicina cilvēkus nebūt kūtriem un piedalīties balsošanā. "Ceram, ka tie pamatā būs vietējie pagastu iedzīvotāji, kas balsos par savām iedzīvotāju padomēm," teic Evija un piebilst, ka Aizkraukles novada Iedzīvotāju padomju nolikums nenosaka, ka tikai, piemēram, bebrēnieši, var balsot par Bebru pagasta iedzīvotāju padomi. Par to var balsot arī citviet Aizkraukles novadā deklarēti iedzīvotāji. Taču der atcerēties, ka vienam cilvēkam ir viena balss. Un, ja viņš savu balsi būs atdevis par vienas iedzīvotāju padomes kandidātu, otrreiz balsot vairs nevarēs. Tāpat viens cilvēks var tikt ievēlēts tikai vienā padomē.

Otrajā kārtā vēl sešas

Kas notiek vietās, kur kandidāti nepiesakās? Aizkraukles novada Iedzīvotāju padomju nolikums nosaka, ka izsludināto pieteikšanos var pagarināt vienu reizi par četrām nedēļām. Tā kā Aizkraukles novadā pirmajā kārtā pietiekams skaits kandidātu pieteicās tikai piecos pagastos, tad pieteikšanos pagarināja un tā noslēdzās 15. maijā. Šajā periodā pietiekams kandidātu pieteikumu skaits saņemts Pļaviņās, Vietalvas, Aiviekstes, Seces, Staburaga pagastā un Kokneses pilsētas un pagasta iedzīvotāju padomei. Kandidātu pieteikumi ir pārbaudīti un saraksti publicēti arī šajās vietās.

Mākslīgi veidot nav jēgas

Pārējās Aizkraukles novada vietās šobrīd iedzīvotāju padomes netiks veidotas. Taču nevar teikt, ka tajās iedzīvotāju padomju nekad nebūs. Ja pašvaldībā tiks saņemts iedzīvotāju ierosinājums, ka viņi tomēr vēlās veidot padomi, tad pašvaldība var izsludināt atkārtotu kandidātu izvirzīšanu. Evija Vectirāne gan atgādina, ka katrā pagastā un pilsētā ir noteikts iedzīvotāju padomes skaitliskais sastāvs, līdz ar to ir jābūt pārliecībai, ka būs pietiekams skaits kandidātu. Ar diviem cilvēkiem būs par maz, lai veidotu iedzīvotāju padomi. Piemēram, Aizkrauklē un Jaunjelgavā darbam iedzīvotāju padomē pieteicās tikai viens kandidāts. E. Vectirāne uzskata, ka veidot kaut ko mākslīgi un mēģināt pierunāt cilvēkus darboties tajās nebūtu prātīgi, jo ir svarīgi, ka cilvēki patiešām ir ieinteresēti pārstāvēt savu kopienu un tās intereses.

Iedzīvotāju padomes ir neatkarīgas un pastāvīgas institūcijas, tomēr veidotas sadarbībā ar pašvaldību, kas izveidojusi un realizē vēlēšanu sistēmu, informē sabiedrību tas šo procesu. E. Vectirāne teic, ka savām sanāksmēm tās varēs izmantot pašvaldības telpas, biroja tehniku, ja nepieciešams. Taču cilvēkiem jāatceras, ka šis ir brīvprātīgs darbs, kurš netiek apmaksāts.

Elektroniskā balsošana — ērta un ātra

Aizkraukles novada pašvaldība ir viena no pirmajām Latvijā, kas radījusi iespēju vēlēt iedzīvotāju padomes elektroniskajā balsošanā, izmantojot pašvaldības mobilo aplikāciju. Balsošana par iedzīvotāju padomes kandidātiem Bebros, Iršos, Sērenē, Sunākstē un Mazzalvē elektroniski turpināsies līdz 1. jūnijam. Līdz 27. maijam iespēju nobalsot elektroniski bija izmantojuši 35 cilvēki. Klātienē tas notiks 8. jūnijā. Par kandidātiem iedzīvotāju padomēs Pļaviņās, Vietalvas, Aiviekstes, Seces, Staburaga pagastā un Kokneses tas notiks tieši tāpat — vispirms elektroniski, un pēc tam klātienē, un balsošana tiks izsludināta jūnija sākumā. Evija stāsta, ka tas darīts ar mērķi veicināt vēlētāju aktivitāti, jo tas ir daudz ērtāk nekā iet klātienē uz vēlēšanām. Jāsaka, ka arī mēs pamēģinājām un tas patiešām ir viegli un ērti. Evija Vectirāne atzīst, ka iedarbinot šo procesu, mācās arī paši, jo kas tāds notiek pirmo reizi un nav daudz vietu Latvijā, kur šādas padomes jau ievēlētas un darbojas. Aprakstīt uz papīra šo procesu ir viens, bet dzīvē dažkārt gadās arī pavisam citādas, neparedzētas situācijas.

Kad noslēgsies balsošana, gan elektroniski, gan klātienē nodotās balsis tiks saskaitītas un pārbaudītās, lai šīs balsis nepārklājas, jo katram iedzīvotājam ir tikai viena balss. Tie kandidāti, kuri būs saņēmuši lielāko balsu skaitu, tiks ievēlēti padomē.

Padomes vēlēšanas tiek uzskatītas par notikušām, ja tajā piedalās vismaz 5% no attiecīgajā teritoriālajā vienībā reģistrēto iedzīvotāju skaita, kas ņemti pēc pēdējiem publiski pieejamiem PMLP datiem. Piemēram, Vietalvā iedzīvotāju padomē jāievēl septiņi locekļi un šīm vietām pieteikušies deviņi kandidāti. Lai padomi ievēlētu, pietiek, ka šajā pagastā vēlēšanās piedalās vismaz 35 iedzīvotāji no aptuveni 700. Tas ir daudz vai maz? Grūti pateikt, taču kā atzīst E. Vectirāne, tieši mazajos pagastos, piesakoties darbam padomēs, iedzīvotāju aktivitāte bijusi lielāka nekā lielajās apdzīvotajās vietās.

Cer uz produktīvu sadarbību

Tas, kāda veidosies pašvaldības un iedzīvotāju padomju sadarbība, būs atkarīgs no tā, cik tās pašas būs aktīvas. E. Vectirāne atzīst — gribētos, lai tās nebūtu tikai uz papīra, bet lai arī reāli darītu to, kas tām likumā noteikts. Iedzīvotāju padomes tiek veidotas, lai nodrošinātu sabiedrībai iespējas aktīvi iesaistīties pašvaldības un tās institūciju darbā, nodrošinot pašvaldības saikni ar iedzīvotājiem. Nolikums nosaka, ka padomes uzdevums ir nodrošināt tās darbības teritorijas iedzīvotāju interešu aizstāvību šādos jautājumos:

* pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošana un sanitārā tīrība (publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana un uzturēšana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana);
* teritorijas un būvju uzturēšanas prasību noteikšana, ciktāl tā saistīta ar sabiedrības drošību, sanitārās tīrības uzturēšanu un pilsētvides ainavas saglabāšanu;
* iedzīvotājiem sniedzamais kultūras piedāvājums un iespējas piedalīties kultūras dzīvē;
* pašvaldības teritorijā esošā kultūras mantojuma saglabāšana;
* atbalsts kultūras norisēm;
* saimnieciskās darbības sekmēšana un atbalsta sniegšana;
* atbalsts sporta norisēm.

Kā vienu no piemēriem E. Vectirāne min jautājumu par ielu apgaismojumu. Iedzīvotāju padome varēs lemt, cik ilgi tas degs, jo dažos pagastos, tiekoties ar iedzīvotājiem, izskanēja iebildumi, ka visu nakti tas neesot vajadzīgs.

Padomes pienākums ir arī apzināt un apkopot pārstāvētās teritorijas iedzīvotāju vajadzības un aktuālās problēmas, kā arī izskatīt iedzīvotāju priekšlikumus un rakstiska ziņojuma veidā informēt par to pašvaldību, reaģēt uz vietējo iedzīvotāju ierosinājumiem. Tai ir tiesības sagatavot lēmumu projektus par iepriekšminētajiem jautājumiem, iesniegt iesniegumus pašvaldības institūcijām, ierosināt rīkot publisko apspriešanu. Ir arī noteikti jautājumi, par kādiem domei jākonsultējas ar iedzīvotāju padomēm.

Komunikāciju nodaļas vadītāja vietniece piebilst, ka daudzi iedzīvotāji padomes darbu saista ar Pašvaldību likumā noteikto līdzdalības budžetu, kas Aizkraukles novadā būs pieejams nākamajā gadā, taču jāsaprot, ka tam nav saistības. Protams, padomes varēs ieteikt konsultatīvā formā, kā būtu tērējams šis līdzdalības budžets, taču tādas pašas tiesības var būt arī nevalstiskajām organizācijām vai noteiktām cilvēku grupām. Prakse Latvijā ir dažāda. Piemēram, Gulbenē iedzīvotāju balsojumā nosaka, kurus iedzīvotāju pašu pieteiktus un izvirzītus projektus īstenot par šo līdzdalības budžetu. Padomju iesaiste drīzāk varētu būtu iedzīvotāju vajadzību apkopojumā un priekšlikumu iesniegšanā, kā šo līdzdalības budžetu tērēt, taču tas arī var būt tikai ieteikuma formā. ◆

MAF Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts "Staburags".